

«Giumentetgna meglra che lur reputaziun»

■ (anr/fa) Dapi 20 onns presta l'AGA laver d'infurmazion e prevenziun cunter la malsogna Sids/Sida. A ses project «amar la vita» s'han participadas 40 musicistas e musicians rumantschs. «Ozendi audan ins savens novitads pauc bunas da la giumentetgna», ha ditg *Jan Boner* da l'Agid grischun cunter Aids/sida (AGA) e manader da project, «da gronda participaziun a noss project ha dentant mussà che quella reputaziun nauscha nun è adina giustifitgada.» Il project «amar la vita» ha lantschà l'AGA ensemens cun il Radio Rumantsch (RR) la primavaira 2007. Tschertgads eran songs rumantschs davart ils temas amur, sex ed Aids.

Passa 3000 auditurs han dà lur vusch

«Cun grond engaschament s'han participads passa 40 musicistas e musicians rumantschs da la Surselva fin la Val Müstair», ha cintinuà Boner. Dals blers songs dals Lumpazs, Pobufibanox, Bulais, AndaRojo, Recktonerorckers, *Simona Caminada*, Notschtröm, *Theo Demund*, The Capoonz, Arsaja, *Stiff Woodies* e *Mario Pacchioli* era da tscherner sis. Quai han fatg auditurs ed auditurs dal RR che s'han participads al radiovoting ensemens cun ina giuria d'experts independenta. Las chanzuns victuras èn «Deliberada» da Notschtröm, «Buc a ti» da Pobufibanox, «Viva» dad AndaRojo, «Daco» da Simona Caminada, «Mo per tei» da The Capoonz e «Sur la pial» da Mario Pacchioli. Ils musicians han pudì registrar lur songs en il studio. Sco

padrin dal disc cumpact «amar la vita» che vegn battegià la mesadad da matg a Cuira s'ha mess a disposiziun cusseglier guvernativ *Martin Schmid*.

Passa 700 novas infecziuns l'onn

«Grazia a las campagnas e la laver engaschada per exemplu da la AGA san ils umans co ch'ins po sa proteger d'ina infecziun cun il virus privlus», ha ditg Schmid. El menziunà ils medicaments che stantan ozendi a disposiziun e che gidan a franar la multiplicaziun dal virus HI. «La consequenza dentant è che HIV ed Aids na fan pli uschè gronda tema sco a l'entschatta», ha'l cintinuà, «e quai è fitg privlus.» Ch'ils umans na sajan pli uschè precauts, uschia ch'il dumber da novas infecziuns cun HIV s'haja puspè augmentà durant ils ultims onns: En Svizra s'infesteschan mintg'onn passa 700 personas cun il virus, en il Grischun s'haja registrà l'onn passà almain 9 infecziuns. «Quai èn 9 infecziuns me-mia bler», ha punctuà il cusseglier guvernativ, «mintga diagnosa 'HIV-positiv' signifitga gronda paina.» Las terapias èn sco ch'el ha ditg savens colliadas cun effects collaterals massivs, ils quals diminuischan ferm la qualitat da viver dals pertutgads. «Perquai èsi necessari da cintinuar cun la prevenziun da HIV/Aids.» El ha ludà il project cuminalvel da l'AGA e RR.

Ina metoda da prevenziun innovativa

Per procurar ch'ils giuvens na chalian d'esser precauts e da sa

proteger cunter il virus HI èsi tenor Martin Schmid necessari da chattar novas vias: «Cun quest project è quai gartegià fitg bain», ha el manegià, «giuvenils s'han confruntads cun la tematica HIV ed Aids ed han producì songs, cun tadlar las chanzuns e tscherner sis d'ellas han fatg quai er las passa 3000 auditurs ed auditurs dal RR.» Cun musica pon ins a l'avis dal cusseglier guvernativ cuntanscher ils giuvenils sin il livel emozional: «Jau sun persvas che la musica dad 'amar la vita' vegn a conquistar ils cors da giuven e vegl e fortifitgar puspe la precauziun en connex cun il privel da s'infectar cun Aids.» El ha engrazià a las collavuraturas ed als collavuraturas da l'AGA per lur gronda laver d'infurmazion e prevenziun durant ils ultims 20 onns. Sco padrin ha'l pudì avrir la prevendita dal DC.

Battaisem cun gronda festa e blera musica

Il battaisem dal disc cumpact vegn ad avair lieu ils 16 matg 2008 en il Palazzo a Cuira. La festa vegn a vegnir embellida cun blera musica live d'AndaRojo, Simona Caminada, The Capoonz, Notschtröm, Mario Pacchioli e Pobufibanox. Al giast d'onur *Susanna Lüthi* che s'engascha già dapi blers onns per la laver da prevenziun cunter Aids e ch'era er commembra da la giuria ha surdà Martin Schmid l'emprim ticket. Ils tickets inclusivamain il DC pon ins empistar via internet www.aidshilfe.gr.ch.

Il giast d'onur, il padrin e dus musicians dals Capoonz: Mira Westner, Susanna Lüthi, Vito Cadonau e Martin Schmid (da san.).

FOTO F. ANDRY